

Sprawozdanie z seminarium naukowego „Czy Zachód zdał egzamin? Trzy lata wojny Rosji przeciwko Ukrainie”

28 lutego 2025 roku

TOMASZ STĘPNIEWSKI

Dr hab., prof. KUL, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II
e-mail: tomasz.stepniewski5@gmail.com

W dniu 28 lutego 2025 r. w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II (KUL) odbyło się seminarium naukowe poświęcone geopolitycznym i bezpieczeństwotwórczym konsekwencjom trzyletniej wojny Rosji przeciwko Ukrainie. Wydarzenie zatytułowane „Czy Zachód zdał egzamin? Trzy lata wojny Rosji przeciwko Ukrainie” zgromadziło grono ekspertów i analityków zajmujących się polityką międzynarodową, bezpieczeństwem regionalnym oraz relacjami transatlantyckimi.

Organizatorami spotkania byli: Katedra Teorii Polityki i Studiów Wschodnich Instytutu Nauk o Polityce i Administracji KUL, Fundacja Konrada Adenauera w Polsce, Seminaria Adenauera, Team Europe Direct przy Przedstawicielstwie Komisji Europejskiej w Polsce, Europe Direct Lublin, Towarzystwo Nauki i Kultury „Libra”.

Seminarium otworzył i moderował prof. Tomasz Stępniewski (KUL / Team Europe Direct Komisji Europejskiej), który nakreślił główne wątki debaty, koncentrując się na odpowiedzi Zachodu na rosyjską agresję, kondycji struktur bezpieczeństwa międzynarodowego oraz strategicznym znaczeniu Ukrainy dla bezpieczeństwa Europy Środkowo-Wschodniej. Wystąpienia prelegentów obejmowały następujące zagadnienia:

1. Doktor Alicja Zyguła (Litewsko-Polsko-Ukraińska Brygada Litpolukrbrig / KUL) przedstawiła analizę współpracy wojskowej w regionie oraz praktycznych aspektów wspólnych szkoleń i operacyjnej interoperacyjności wojskowej w kontekście wojny. Podkreśliła, że międzynarodowe brygady stanowią jeden z kluczowych filarów regionalnej odporności na zagrożenia hybrydowe i konwencjonalne
2. Doktor Artur Adamczyk (Uniwersytet Warszawski) skupił się na politycznym i instytucjonalnym zaangażowaniu Unii Europejskiej (UE)

- w pomoc Ukrainie, wskazując zarówno na sukcesy (np. pakiety pomocy, mobilizacja opinii publicznej), jak i ograniczenia wynikające z różnic interesów pomiędzy państwami członkowskimi. Zwrócił uwagę na rosnącą potrzebę głębszej integracji polityki zagranicznej i bezpieczeństwa UE.
3. Doktor Oleksii Polegkyi (National Chengchi University, Taipei / Center for Public Diplomacy, Kijów) zaprezentował perspektywę ukraińską, podkreślając rolę dyplomacji publicznej i informacyjnej w czasie wojny. Omówił, jak Ukraina buduje poparcie międzynarodowe i jak skutecznie komunikuje swoje cele oraz dramatyczną sytuację społeczeństwa do opinii publicznej Zachodu.
 4. Doktor Andrzej Szabaciuk (KUL / Instytut Europy Środkowej) przeanalizował szerszy wymiar regionalny wojny, wskazując na rosnącą rolę państw Europy Środkowo-Wschodniej jako nowych centrów decyzyjnych w ramach UE i Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego (NATO). Zwrócił uwagę na konieczność pogłębienia współpracy regionalnej oraz inwestycji w infrastrukturę bezpieczeństwa.

Debata pokazała, że mimo początkowych obaw Zachód – choć z pewnymi opóźnieniami i różnicami – zdołał zareagować zdecydowanie i wielopłaszczyznowo na rosyjską agresję. Kluczowe znaczenie miała determinacja Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii oraz państw wschodniej flanki NATO, w tym Polski i krajów bałtyckich. Unia Europejska, mimo swoich ograniczeń strukturalnych, przełamała wiele dotychczasowych barier w zakresie polityki obronnej i energetycznej.

Jednocześnie uczestnicy seminarium wskazali, że wyzwania pozostają ogromne: od potrzeby zwiększenia produkcji zbrojeniowej i uzupełniania magazynów, poprzez trwałe reformy w Ukrainie, aż po konieczność wypracowania strategii wobec powojennej Rosji.

Podsumowując, seminarium stanowiło ważne forum wymiany analiz i rekomendacji. Podkreślono, że bezpieczeństwo Europy Środkowo-Wschodniej w coraz większym stopniu zależy od długofalowego zaangażowania Zachodu, zdolności do reagowania na zagrożenia hybrydowe oraz skutecznego wspierania Ukrainy jako kluczowego ogniwa europejskiej architektury bezpieczeństwa.